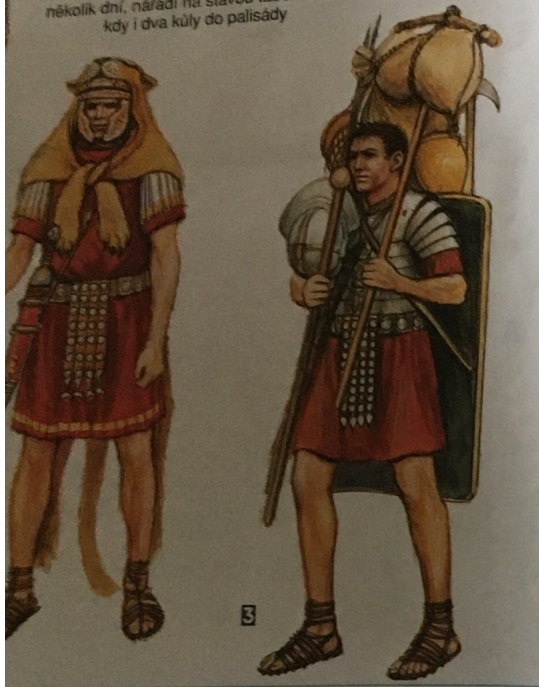

1) Římský těžkoodětec 2) Orloňoš byl na první pohled nápadný zvířecí kožešinou přehozenou přes zbroj 3) Voják na pochodu nesl těžký náklad: zbraně, zbroj, jídlo na několik dní, nářadí na stavbu tábora a někdy i dva kůly do palisády

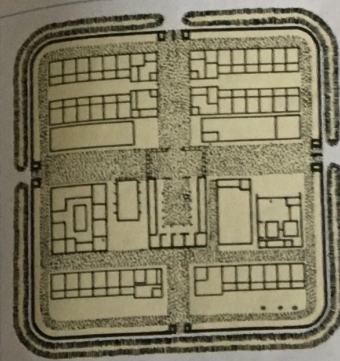
si
n,
o-
ci
al
f.
Vojáci v římském vojsku začali brzy chodit vy-
zbrojeni a oblečení jednotně – zrodila se **unifor-
ma**.

OTÁZKY A ÚKOLY: 1. Jak se člověk mohl stát otrokem? Kdo to byl propuštěnec? 2. Kde se římské děti vzdělávaly? Co všechno se ve škole učily? 3. Jaké druhy vojáků mělo římské vojsko? Jaké znáte římské vojenské jednotky?

DOBA KRÁLOVSKÁ (8. století–510 př. n. l.)

Společnost

V tehdejší Římě žili příslušníci několika **italských kmenů, Řekové a Etruskové**. Etruskové tvořili vládnoucí vrstvu v čele s **králem**. Krále volil (nebo aspoň potvrzoval jeho zvolení) **lidový sněm**. Svobodné obyvatelstvo v Římě se dělilo na urozené **patricije** a neurozené **plebeje**. Obě třídy byly od sebe přísně odděleny, jejich příslušníci mezi sebou například nemohli uzavírat sňatky. Ple-

1) Půdorys římského vojenského tábora 2) Trosky starověkého města Timgađu v Alžíru. Půdorys vojenského tábora, na jehož místě vyrostlo, je dobře patrný. Takto vzniklých měst je více – Trevír, Kolín nad Rýnem, Manchester a jiná 3) Rekonstrukce římského vojenského tábora

3

bejové nesměli ani zastávat úřady a volit. Už tehdy byli v Římě známi otroci.

Reformy Servia Tullia

Král **Servius Tullius** z etruské dynastie **Tarquiniůvců** v **6. století př. n. l.** zařadil římské občany do **pěti majetkových tříd** podle zámožnosti. Každá třída byla povinna stavět do armády určitý počet setnin vojáků. Kolik setnin stavěla, tolik hlasů měla v lidovém sněmu. Nejbohatší třída stavěla nejvíce setnin, proto také měla ve sněmu nejvíce hlasů.

Zatímco dříve byli občané v Římě rozděleni podle rodové příslušnosti, byli nyní nově rozděleni podle místa, kde bydlili, do **územních jednotek**.

Vyhnání Tarquiniůvců

Servia Tullia zavraždil jeho švagr **Tarquinius Superbus** a zmocnil se trůnu. Dbal sice o stavební rozvoj města (za jeho vlády vznikla například dokonalá kanalizace využívaná dodnes), pro svou krutost byl však u Římanů neoblíben. Proto byl roku **510 př. n. l.** sesazen a vyhnán z města. Tím

skončila vláda etruských králů v Římě. Do čela státu byli pak voleni každý rok dva nejvyšší úředníci – **konzulové**.

OTÁZKY A ÚKOLY: 1. Kdo tvořil v tehdejší Římě vládnoucí vrstvu? Kdo stál v jejím čele? 2. Na jaké dvě třídy se dělilo obyvatelstvo v Římě? Jaký byl mezi nimi rozdíl? 3. V čem spočívaly reformy krále Servia Tullia? 4. Podobné reformy proběhly také v Aténách. Pamatujete si, kdy to bylo a kdo je prosadil? Porovnejte je s reformami krále Servia. 5. Kdy byl z Říma vyhnán poslední etruský král?

RANÁ ŘÍMSKÁ REPUBLIKA (510–265 př. n. l.)

Státní zřízení

Vyhnáním etruských králů vznikl v Římě nový politický systém – **republika**. Slovo republika pochází z latinského výrazu *res publica* [rés públíka] a znamená doslovně **veřejná záležitost**. Skutečně bylo povinností každého římského občana se